

nest i Kosovo. Mange steder har de været forfulgt og undertrykt. Nogle steder har de været tvunget til at ændre deres navne, andre steder har de haft forbud mod at bruge deres sprog. Således hævder kurderne, at de ikke har lov til at anvende deres sprog i aviser og radio, hvad Tyrkiet ganske vist benægter. Men med denne pagt har de umiddelbart ret til det.

Mange steder kan disse mindretal ikke forstå retssproget, fordi reglerne ganske enkelt ikke findes på deres sprog i deres område, men udelukkende på centralstatens. I skolerne foregår undervisningen også på centralstatens sprog. Alt dette ændres hermed, og der holdes i den årlige rapport, som skal indleveres, øje med, at det nu også sker.

Pagten er altså til fremme af folk og kulturer, som af den ene eller den anden grund – dog oftest som følge af grænsedragninger i kølvandet på krige – ikke har kunnet få lov til at være sig selv. Vi vil klart og varmt anbefale ratifikationen.

Det eneste, vi godt lige vil notere, er det samme, som Venstres ordfører var inde på. Vi undrer os lidt over, at det har taget så lang tid for Danmark at ratificere. Pagten trådte jo rent faktisk i kraft den 1. marts 1998 – bedre sent end aldrig, men vi ville gerne have set en tidligere ratifikation i Danmark. Måske kan udenrigsministeren i sin svartale løfte en lille smule af sløret for baggrunden for den sene forelæggelse for Folketinget. Men det korte og det lange: Vi indstiller forslaget til vedtagelse, og vi gør det med en varm anbefaling.

Inga-Britt Olsen (SF):

Da fru Margrete Auken er forhindret i at være til stede, skal jeg kort på SF's vegne give udtryk for de synspunkter, vi har til beslutningsforslaget.

Indledningsvis vil jeg tilkendegive, at SF er positive over for beslutningsforslaget. Vi finder, at det indeholder værdifulde formuleringer i præambelen, generelle målsætninger og principper, som sammen udgør et vigtigt bidrag til kulturel og demokratisk mangfoldighed for mindretallene, men også præciserer en lang række rettigheder for de i pagten nævnte mindretal. Og det finder vi er vigtigt og måske også i realiseringen heraf noget problematisk.

Jeg skal her under førstebehandlingen nævne fire eksempler af flere på områder, hvor Danmark fremover vil være forpligtet, og som samtidig betyder, at vi skal træffe de nødvendige

foranstaltninger for at opfylde konventionens intentioner og præcise forpligtelser, både for så vidt angår pagtens afsnit II, omfattende Grønland, Færøerne og det tyske mindretal, men især forpligtelser, der er indeholdt i afsnit III, gældende alene det tyske mindretal.

Især i afsnit III, art. 8, forpligter Danmark sig jo til på hele uddannelsesområdet at tilbyde en betydelig del af undervisningen på de relevante regionale sprog og mindretalssprog. Så vi håber, det danske uddannelsessystem er forberedt på en sådan forpligtelse, og at de fornødne ressourcer er til stede. Vi har bemærket, at forslaget ikke forventes at få direkte økonomiske konsekvenser.

Art. 9 omhandler retsinstanser, hvor mindretal fremover vil kunne forlange, at sagsbehandlingen i en dansk retssal opfylder kriterierne i art. 9, som giver ret til, at de med retsagen forbundne dokumenter foreligger på sagsøgte/sagsøgers eget sprog. Så håber vi også, at konventionen er så stærk, at disse krav kan opfyldes, og at den danske retspraksis lever op til pagtens krav.

Art. 10 er en væsentlig artikel, der drejer sig om forvaltningsmyndigheder og offentlig service, og her har man taget det forbehold at indføje: »i det omfang dette med rimelighed kan lade sig gøre«. Det er jo altid godt at sikre sig det. Men ellers drejer det sig jo om en lang række serviceydelser over for herboende mindretal. Ydelser, der ligger ud over, hvad der sikres mindretallene i dag. Bl.a. sikrer man sig offentliggørelse af offentlige dokumenter på de relevante sprog, og at tjenestemænd – som der står – bruger de regionale sprog, når de henvender sig til mindretallet.

Og endelig er der art. 11 om medier, hvor det bl.a. hedder, at det skal sikres, at der i det omfang, radio og fjernsyn udøver public service-virksomhed, etableres både radiostation og fjernsynskanal på de regionale sprog eller mindretalssprogene.

Der er altså en lang række konkrete bemærkninger og nogle konkrete ting, vi skal opfylde med denne her pagt, en lang række områder, hvor vi skal træffe foranstaltninger for at opfylde pagtens hensigter og pagtens ordlyd.

Vi skal anbefale, at forslaget overgår til videre forhandling.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Dansk Folkeparti er bestemt positivt over for det her beslutningsforslag, som gør Danmark i